

Nr 671

Av herr förste vice talmannen **von Friesen** och herr **Persson** i Heden,
angående professur i oral kirurgi vid odontologisk fakultet.

Tandläkaren utbildas för att kunna behandla en begränsad del av den mänskliga kroppen, tänderna. Dessa kan emellertid icke ses isolerade från kroppen i övrigt, i första hand icke från de närmast omgivande kroppsdelarna, käkar, munhåla, svalg. Tandläkaren måste därför ha viss utbildning som gäller dessa delar av kroppen. Ofta får sjukdomar som har sitt ursprung annorstädes än i tänderna symtom som hänför sig till tänderna. Den sjuke söker då givetvis en tandläkare. Denne måste då vara tillräckligt allmänmedicinskt utbildad för att kunna diagnostisera sjukdomen.

Mot bakgrund av det anförda är det uppenbart att i tandläkarutbildningen måste ingå ett betydande element av allmänt medicinskt kunnande. Om så icke blir fallet löper patienterna betydande risker. Lider en patient av muncancer är det ofta tandläkaren som är den första att iakttaga sjukdomsbilden. Saknar denne tillräckliga kunskaper för att förstå vad det är fråga om kan patientens liv vara i fara. Den här beskrivna risken är icke av teoretisk art. Exempel på vad bristande insikter kan leda till i fråga om risker för människoliv kan lämnas i betydande omfattning.

Konklusionen blir att tandläkarnas utbildning i framför allt kirurgi måste vara tillräckligt omfattande. I utbildningen bör ingå ett moment av klinisk tjänstgöring, då de blivande tandläkarna får löpande kontakt med de kirurgiska åkommor som de kan väntas möta i sitt blivande arbete. I de odontologiska fakulteternas lärarstabber ingår lärartjänster i kirurgi. Vid de senast inrättade tjänsterna har befattningen fått benämningen oral kirurgi. I själva benämningen får anses ligga ett krav på att innehavaren skall vara kompetent i kirurgi. Oral kirurgi är en specialitet inom kirurgin på samma sätt som thoraxkirurgi, handkirurgi, hjärnkirurgi etc. Med hänsyn till vad ovan anförts är det av uppenbar vikt att de blivande tandläkarna under sin utbildning i åtminstone ett ämne möts av en lärare, som har fullständig läkar- och kirurgutbildning. Vidare bör denne ämneslärare ha tillgång till en kirurgisk specialklinik, där eleverna kommer in i kliniskt arbete och får se de sjukdomsbilder de kan komma att möta i sin framtida gärning som tandläkare.

Nuvarande förhållanden är bristfälliga i de hänseenden som här berörts. Sålunda har vid flera tillfällen kravet på att innehavare av professur i oral kirurgi skall ha normal kirurgutbildning icke upprätthållits. Av denna orsak har icke heller professorerna i detta ämne genomgående kunnat sättas i spetsen för en specialklinik på detta område. Man har i stället nöjt sig med en undervisning i tandkirurgi som sker utan ständig kontakt med en av ämnesläraren ledd klinik och med småkurser för diverse olika lärare som surrogat för den utbildning de blivande tandläkarna behöver och rätteligen bort få.

Under hänvisning till det anförda får vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om att kravet på allmän kirurgutbildning upprätthålles med avseende å innehavaren av professuren i oral kirurgi (motsvarande benämning) vid odontologisk fakultet samt att tjänsten förenas med chefskap över en specialklinik för patienter med oralkirurgiska sjukdomar.

Stockholm den 26 januari 1968

Bertil von Friesen (fp)

Arne Persson (cp)
i Heden
